

Beogradske Novine

Izlaze:

dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajevima neposredno od c. i kr. Čita po cijeni od	8 helara	Mjesečna pretplata:	U Beogradu i u krajevima neposredno od c. i kr. Čita za jednu godinu	250
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni i Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	10 helara	U Beogradu za dostavu u kuću	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni i Hercegovini i Dalmaciji	260
izvan ovog područja po cijeni od	12 helara	U Beogradu za dostavu u kuću	Uostalom krajevima Austro-Ugarske monarhije	300

Glasni po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.
Uprava i primanje pretplate: Topličin venac broj 21. Telefon broj 25.
Primanje oglaš Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon br. 245

Br. 281.

BEOGRAD, subota 13. oktobra

Godina III.

Ratni izvještaji.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 12. oktobra.

Kod neznačajne borbene djelatnosti položaj posvuda neizmijenjen.

Načelnik glavnog stožera.

Podmornice, smrt Engleske!

Poslije jedanaeste bitke na Soči i poslije zauzeća Rige i Jakobstadia, zavladalo je na svim bojištima neko zatišje. Borbena djelatnost sastoji se u topničkim dvobojima i mjesnim preduzećima. Jedino na flandrijskom frontu bijesni bura, jer Englezi nastavljaju svojim pokušajima, da ovdje probiju njemački front, a u isto vrijeme rade i podmornice središnjih vlasti, nastavljajući svoj razarajući posao tačno i precizno kao dobra kakova mašina. Upravo plastičkom jasnošću izbija sada uzročna veza između svih tih velikih engleskih napada u Flandriji i podmorničkog rata središnjih vlasti, a cijeli svijet pozorno prati kako će se svršiti ovo užasno rvanje.

Niko u državama središnjih vlasti ne bi mogao reći, kad će se sve to svršiti, zna se jedino, da će se na svaki način svršiti u korist Austro-Ugarske, Njemačke i njihovih saveznika. Njemački pomorski kapetan pl. Beber tek je nedavno razjasnio nam u lijepim svojim predavanjima, koja velika djela izvršuju podmornice središnjih vlasti i označio ih kao odlučno oružje u borbi protiv Velike Britanije. Većina austrijskih naroda, a i Mađari žive u zemljama, koje ne graniče sa morem, ali Austro-Ugarska imade krasan pomorski materijal iz hrvatskog primorja i Dalmacije, koji su pobijedili kod Vise i na taj način osigurali pomorsku vlast monarhije. Velika je zasluga nezaboravnog nadvojvode Franje Ferdinanda, da je Austro-Ugarska monarhija ušla i u ovaj rat sa dosta znatnom ratnom mornaricom i da je austro-ugarska trgovačka mornarica mnogo povećana i proširena. Ali kraj svega toga Austro-Ugarska nije još postala velika pomorska država i onda je pojmljivo, da narod monarhije ne pripisuje podmorničkom ratu onu važnost, koja mu pripada. Zato je potrebno, da se ovom pitanjem pozabavimo malo pobliže.

Engleska je prisiljena da uvažava velike količine životnih namirnica i sirovina, koje treba za svoju ishranu i industriju. U mirno doba uvažala je Engleska iz inostranstva 20 milijuna tona životnih namirnica, 50% svoje potrebe u gvožđu, 90% svoje potrebe u drvu, 100% u petroleju i benzinu i k. d. Uzmimo, da je Engleska danas pod pritisakom podmorničkoga rata smanjila svoje potrebe, pa da danas uvažava samo 18 milijuna tona, prema 30 milijuna u mirno doba trebaće joj bez sumnje i manje brodova. U mirno doba trebala je Engleska za svoj uvoz 25 milijuna bruto registriranih tona

Flandrijska bitka traje dalje. — Njemački car u Sofiji. Lloyd George i Asquith o izjavama dra. pl. Kühlmanna.

brodarske zapremine, koje podatke vadiamo iz poučne knjižice „U-Boot Englands Tod“ od Leonharda Steinwägers, koja je izašla u Leimannovoj nakladi u Münchenu. Za današnji svoj uvoz od 18 milijuna tona trebaće Engleska najmanje osam i po milijuna tona trgovačkih brodova, koje je još u početku pooštrenog podmorničkog rata na 1. februara ove godine još imala.

Međutim potopile su podmornice središnjih vlasti prosječno mjesečno 800.000 neprijateljskih i u njihovoj službi stojećih neutralnih trgovačkih brodova, a prema zvaničnom izvještaju od početka pooštrenog podmorničkog rata, pa do kraja mjeseca avgusta više od šest milijuna registriranih bruto tona. U početku rata raspolagala je Engleska trgovačkom flotom od 20 milijuna bruto registriranih tona. Njezini evropski saveznici sa daljnjih pet milijuna, Sjevero-Američke Države tri milijuna, a neutralci sedam milijuna. Od toga imali su Englezi i njihovi saveznici na raspoloženju 30 milijuna tona, a da popune ovaj broj zaplijenili su Englezi dvanaest milijuna tona. Od ovih 30 milijuna tona potopljeno je u ratu do 31. januara 1917. godine ravno pet milijuna tona. Ovi gubici nijesu mogli da budu potpuno izravnani novim gradnjama, jer sva neutralna i sporazumna brodogradilišta izradila su u to vrijeme oko tri milijuna tona novih brodova, od čega otpada na Englesku ravnih jedan i po milijun. U ovoj svojoj nevolji obratili su se Englezi Japanu i Americi, ali i ako je gradnja brodova u Japanu izvanredno porasla, vraćati i ovi ljudi ne mogu. Tako je u Japanu izgrađeno prve godine rata 90 hiljada, u drugoj 250 hiljada tona novih trgovačkih brodova, dok je u ovoj godini pušteno u more 350 hiljada tona. Daleko više izgradila je Sjeverna Amerika, ali obe ove zemlje zajedno ne mogu izgraditi u godinu dana toliko brodova koliko podmornice središnjih vlasti potapaju u jednom mjesecu!

Na taj način raste iz dana u dan nevolja Engleske i dok je godine 1913. u engleske luke uplovilo trgovačkih brodova sa 50 milijuna, a isplavilo brodova sa 62 milijuna tona, pale su ove brojke u godini 1915. na 30 odnosno 33 milijuna tona. Kraj toga moramo uzeti u obzir i padanja prometa za Egipat preko Sueškog kanala, što nas osobito zanima, jer u Sredozemnom moru djeluju mnogo austro-ugarske podmornice. Godine 1913. uplovilo je u Egipatske luke 3337 brodova sa 5.7 milijuna bruto tona, a 1916. godine samo još 1033 broda sa 1.5 milijuna bruto tona.

Na 1. septembra 1917. godine raspolagala je Engleska samo još sa 5 milijuna bruto tona brodske zapremine.

Uzmimo u obzir, da Engleska gubi mjesečno 800.000 tona brodova, pa podje li za rukom engleskoj floti uštimanim novim gradnjama i zaplijenom austro-ugarskih i njemačkih brodova u Americi nadomjesti mjesečno 300.000 tona i prema tome gubi svaki mjesec samo 500.000 tona, možemo lako sebi izračunati, kad će Englezi izgubiti posljednju tonu svoje trgovačke fote.

Izvan svake je sumnje, da će ovo vrijeme nastupiti prije što najbolje dokazuje zabrinutost sporazumne štampe a nada u veliku pomoć Amerike prostje je varka. Kolika će biti od prilike američka pomoć može se također proračunati. Za prijevoz jedne jedine pjesađijske divizije, zajedno sa potrebnim municijanim kolonama i poljskim lazaretima potrebno je za tako daleku vožnju najmanje 85.000 registriranih tona ili okruglo dvadeset do dvadeset i pet brodova srednje veličine. Može dakle svako da sebi predstavi kolika bi bila potrebna armada za prevoz jednog vojnog zbora sa svim što njemu pripada. Amerika bi prema tome trebala nekoliko godina da preveze u Evropu toliku vojsku, kojim bi mogla da izvaja za sporazumno pobjedu. Iz svega toga slijedi, da središnje vlasti mogu sa najvećom pouzdanjem čekati odluku, koju će donijeti podmornice.

Za i protiv mira.

Jedina sretnja miru.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Maag, 12. oktobra.

Holandska štampa nalazi, da je govor dr. pl. Kühlmanna sa svim jasan. „Nieuwe Rotter. Courant“ misli, da je govor Francuskoj presjekao svakimput za pregovore. „Maasbode“ je mišljenja, pošto obe strane stoje na nepomirljivoj i bezuslovnom gledištu u elsas-lotaringškom pitanju, da je nestalo svakog izgleda za skorji mir. „Algemeen Handelsblad“ veli: Pošto je Elsas-Lotaringja jedina smetnja za mir i pošto se dr. pl. Kühlmann slaže sa programom grofa Czernina, mi onda mislimo, da su time poznati i ratni ciljevi njemačke vlade.

Dvosmisleno držanje ruske vlade u pitanju mira.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Petrograd, 12. oktobra.

Petrogradski brzojavni urad javlja: Politički i diplomatski krugovi izgleda da su neprijatno dirnuti jednim pismom, koje je objavio u organu holjskih „Novaža Ziznij“ bivši raski poslanik u Tokiju i Washingtonu, barun Rosen. Barun Rosen oklićuje rusku diplomaciju, da kod saveznih sila nije

š dovoljnom odlučnošću radija na ostvarenju načela, koja je objavila ruska revolucijomna demokracija, naime na miru bez aneksija i ošteća i da je time izazvala veliko odugovlačenje. Barun Rosen izjavljuje, da je to dvosmisleno držanje ruske vlade nanijelo interesima zemlje štete, koje se teško mogu popraviti, jer je glas ruske diplomacije svakim mjesecom rata i trajnim rascepnjem desorganizacije postajao sve slabiji. Ta dvoščnost ruske politike u pitanju mira i rata, veli Rosen, razglašava pred svijetom rastep narod u dva logora, od kojih jedan inajveći žudi za mirom, dok drugi, koji se sastoji iz većine od upliva, uporno hoće rat do kraja.

Misija kardinala Merry del Vala.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Kopenhagen, 12. oktobra.

„Politiken“ javlja iz Londona: Ovdje je rasprostrta vijest, da je prispio u London namiji papiri državni tajnik Merri del Val u naročiti misiji Valikana. Ta se vijest pobija.

Ruske nade u opšti mir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. oktobra.

„Djen“, organ Kerjenskog, pošto je opet truba ruskih nadanja u opšti mir. Vijesti o miru održavaju se u upravnim ruskim krugovima najvećom upornošću. Pregovori o miru nisu istina još ušli u zvanični položaj, ali je ipak van svake sumnje, da je pitanje o miru došlo konačno na dnevni red. Svi diplomate vele, da je došao psihološki trenutak rata.

Odluke socijalističkog kongresa u Bordeauxu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 12. oktobra.

Još je nepoznača tačna sadržina odluke socijalističkog kongresa u Bordeauxu, koja je primljena sa 1552 protiv 831 glas. Ali prema dosadašnjim vijestima ona odgovara gledištu Comperesa, Morelesa i Thomasa, prema kome još nije došao trenutak, da bi se bezuslovno moglo doći u vezu sa socijaldemokratima središnjih vlasti.

Manifestacije za mir u Engleskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 12. oktobra.

Prema brzojavnim vijestima listova, koji su ovamo stigli, održani su u Birminghamu, Glasgovu i drugim engleskim gradovima novi mitinzi protiv produženja rata. Donijete su rezolucije sa zahtjevima, da se odmah pristupi pregovorima za mir.

Englesko strahovanje od mira.

Kb. Berlin, 12. oktobra.

„Lokalanzeiger“ piše: Engleska je vlada sad preduzela istrage o porijeklu i obimu propagande za mir u Engleskoj. Istraga ova vodi se protiv onih lica, za koja je utvrđeno, da stoje u odnosima sa pacifističkim agentima u neutralnim zemljama ili ratujućim državama. — Postupak je vrlo strog.

Njemački car u Sofiji.

Kb. Sofija, 12. oktobra.

Odmah poslije podne, silan svijet počeo da se žuri ulicama, koje vode željezničkoj stanici, da pozdravi cara Wilhelma, koji je danas dolazio u posjetu bugarskom kralju. Vojska je napravila špalir, iza koga su se postavila školska mladež i mnogobrojna publika. Na prvu željezničke stanice bijahu na okupu članovi diplomatskog zbora, predstavništvo saboranja s poslanicima, generalni garnizon, državni dostojanstvenici, članovi Kabineta s ministrom predsjednikom Radostavovom na čelu kao i bivši ministri. Kratko vrijeme prije prispietka carskog voza slazio je na stanicu Kralj Ferdinand s prijestolonasljednikom Borisom i princem Cirilom. U 4 sata obznanise topovi dozatak carskog voza. Car Wilhelm je slazio na prozoru svog stalonskog vagona i pozdravljaše rukom kralja, koji je bio u uniformi pruskog maršala. Kralj pođe na susret caru, koji je bio u pukovničkoj uniformi 12. bugarskog pješačkog puka, čiji je na počasni vlasnik. Oba su se vladavca najsrdnije pozdravili i izjubilili. Zatim se car pozdravio s princevima, a onda je pristupio ministru predsjednika, s kojim je izmijenio nekoliko vrio srdačnih riječi. Poslije ovoga predstavljene su obostrane pratnje. Međutim su izišli iz kola princ August Wilhelm i državni tajnik pl. Kühlmann, te uzeše udjela u konverzaciji. Car je dopustio da mu se predstave i bivši ministri, s kojima je također izmijenio nekoliko riječi. Car je bio u najboljem raspoloženju, a ovo je prešlo i na ostale prisutne. Po pregledu počasne čete sjeđoše oba vladavca u svečana kola s upregorom a la Daumont i odvezeše se u dvor. U ostalim kolima smjestise se princ August Wilhelm s prijestolonasljednikom i ostalim ličnostima. Pred posljednim lukom primio je gradonačelnik caru hleb i so i pozdravio cara, rekavši, da je zaloga braćstva, koje mu olvara srca Bugara. Car je milostivo blažodario. Zatim su pozdravili visokog gosta dobrodošlicom predsjednik njemačke kolonije i upravitelj njemačke škole. Devet mladih dječojaka predale su caru kite cvijeća. Zatim je produžena vožnja u dvor uz oduševljene radosne uskličke nepregledne mase svijeta, koja je bila sakupljena duž cijelog puta. Na Aleksandrovom trgu

Podlistak.

Joza Ivakić:

Poslije deset godina.

Gospodja se Sofija Katićeva vraćala svja zbrunjena i malo uzrujana s trga kući. Ono malo kojekakvih situacija, što je nakupovala na trga, samo je anekdotički bacila na stol u kuhinji i odmah je sjela na kuhinjski stolac onako obučena. Sjedila je tako metnuvši ruke u krilo, a pogled joj se uplijio nekud u dajčinu. Još se nikako nije mogla cieti onomu dojmu, što ga je na nju proizveo susret s njime.

Bože, tko bi to bio mislio, da će ga još kada vidjeti?!

Pa gle, ipak se to dogodilo i ona se poslije tako dugoga vremena sastala s njim i razgovarala.

— Al šta razgovarala?! Nije to bio nikakav razgovor. To je bilo izrečeno samo nekoliko letimičnih fraza, onako, kako to obično čine ljudi, kad se s kim čestom upoznaju ili onako, kao što činišmo, kad se s nekim opet sretnemo, s kim smo jedanput ugodno sproveli vrijeme vozeći se u vagonu.

Tako su isto i njih dvoje razgovarali, kad su se sreli na trgu.

No na nju je i taj kratak razgovor i to nekoliko i suviše običnih i skoro otrcanih fraza jako djelovalo. Njezina je duša lepršala nad onim negdašnjim danima, što ih je s njime provela u prvoj mladosti — onda, dok je ona bila

još djevojčica, a nu gimnazijalac, i ona se prepustila valu uspomena, a drage slike javljale su se jedna za drugom, a sve jedna milija od druge.

Gospodja se Sofija čisto zanijela, da se čisto prenula, kad su iz sobe doletjele njene dvije male djevojčice i sjatile se oko nje vičući nestrpljivo:

— Mama, mama, što si nam donijela s pijace?

— Pa kad nijesu dobile nikakvoga odgovora, stale su srdito počezati za suknuju nestrpljivo je pitajući:

— Sta si nam kupila na pijaci?

Gospodja je Katićka svakiput znala ma štogod donijeti svojoi djeći s trga: bombona ili licitarsku šipku od šećera ili što drugo. No danas je i na to zaboravila.

— Danas mama nije imala kad kupiti. Drugiput će mama opet kupiti.

— Da, nisi imala kad, — nezadovoljno su gundjale djevojčice.

— Pa kad su vidjele, da su im doista potonule ladje, otišla je svaka od njih u jedan kut kuhinje, gdje su naslonile glavu i desnu ruku na zid, pa plakale srdito lupajući i tapkajući nogom po podu. No to nije dugo potrajalo.

Zamalo su one zaboravile na sve i stale se veselo igrati.

A gospodja je Sofija još uvijek sjedila na stolcu u kuhinji onako kao i prije metnuvši ruke u krilo; nije se otišla — kao obično — presvući u svoje svakidašnje odijelo, što ga ima kod posla u kuhinji.

Zadubila se u uspomene davne,

davne, koje su bile duboko ukopane u njezinoj duši, kojima se nije dugo bavila i kao da je na njih već i zaboravila.

A sad su najednom uskrusile pred njom svježje, radosne i tako mile, kao što su bili i oni mladenački dani svježiji i puni radosti i miline...

Eto, kao da sad gleda njega, Marijana Adaševca, kako joj se ono približio prviput, otkako se promenio. Bilo je to u plesnoj školi. Nekoliko su dana već išli u plesnu školu, a on s njome nije ni riječi progovorio, ana ni blizu! Bože moj, a prije su bili tako svešt, tako su se rado sastajali i zajedno se sigrali, dok su bili djeca!

I njoj je u taj čas bilo čisto krivo i upravo žao, što je on takav, što se tudiji od nje. Pa ipak... Za nekoliko dana odvažio se on nekako i došao k njoj, da se s njome razgovara.

Ah, kako se sjeća svega u sličice! I sad kao da ga gleda onakoga, kakav je onda bio. Crnomanast, ovisok, al vitak, a u licu punačak. Rukavi mu na kaputu ponešto okračali, a tako i hlače, a opet to ne daje onoj njegovoi mladenačkoj pojavi neliip i neestetičan izgled; to još povećaje onu poeziju mladosti, koja kao da prši s njegove pojave. Tako se njoj onda činilo.

Pa tek kad je sav crven u licu onako nesigurno i sramežljivo prišao k njoj i nespretno joj se naklonio, pa ne znajući, kako bi započeo razgovor, nekako promućo:

— Gospojice, oprostite, što sam tek sada...

No daljnje njegove riječi ona nije čula, jer ih je u svojoj smetnosti doista tiho rekao; a sve da ih je i glasnije izgovorio, ne bi ih ona čula, jer mu nije dala izgovoriti, nego je sama odmah prihvatila karajući ga:

— Ništa, ništa, A šta ti meni, Marijane, ne govoriš „ti“ ko prije?

— Ali gdje bi ja mogo misliti...

— Samo ti meni govori „ti“, kao što ću i ja tebi.

Tako je ona prerčila one niti ukročnosti, one dosadne prisiljene etikete, po kojoj su se imali vladati u plesnoj školi.

I najedanput sve je nekako vedrije, toplije, milije. Razgovor nekuda teče i zabori ko potičić i ne možeš ga prekinuti, sve da i hoćeš. A i on — Marijan — odjedamput kao da je sasvim drugi. Nestalo s njega one nesprenosti i nesigurnosti, one smiješne stidljivosti. Pa nije više ni onako sav crven u licu, kao prije. Sad se sasvim sigurno i neprisljano drži, pa veselo pripovijeda i čavrlja.

... Od onda su se uvijek sastajali i bili zajedno u plesnoj školi. I lipec su teklili dani vedri, veseli, puni zanimljivosti i raskoši.

Pa i poslije, kad su zaredjale dosadne jesenske kiše, opet je bilo sve lijepo, sve puno čara. Ona bi sjedila kraj prozora s kakvim poslom u ruci, pa svaki čas pogledala kroz zatvoreno okno i nestrpljivo iščekivala čas, kad će on proći s drugovima iz škole. I kad bi najšao, pogledali bi se, i to je sve!

Pa ipak je to za njih imalo toliko dražesti i čara; ipak su ti dani za njih bili puni zanimljivosti. Ona bi katkad, kad bi on naišao sam, znala otvoriti i jedno okno na prozoru, pa ga zaustaviti. I onda bi malo pripovijedala i razgovarali se tako ma o čem.

Pa kad je zaficukao zimski vjetar, zavijao snijeg i pobjelio blatnu ulicu, onda im je istom vrijeme odmičalo, kao da leti. Ona su se svake nedjelje i svakog sveca sastajali na sklizalištu.

Gospodja se Sofija zaustavila mislima kod tih uspomena i činilo joj se, kao da još jednom proživljuje one časove. Vidjela je u duhu sve, kako je onda bilo —

Maglovit zimski dan. Po onim dudama, što rastu kraj potoka, gdje je sklizalište, palo inje i čini ti se, ko da su dude u cvijetu. Sve je nekud — tiho, svečano, tajanstveno.

U daljnji ništa ne vidiš od magle, koja se spustila sve do zemlje i sve obuhvatila.

Na sklizalištu sve vrvi od mladarije. Čuje se i razgovor i smijeh, čuje se struganje sklizaljki po ledu, a sve je to nekud drugačije, nije bučno, sve kao da odgovara onom tihom zimskom danu i kao da se stapa s njime u divnu harmoniju. Njih dvoje — kao obično — zajedno. Ona se sklize polagano, a on uz nju potrkuje. Nema on sklizaljka, nema za što kupiti. I za čudo, nije mu zima u onom njegovom okračalom kaputu; za koji se već teško može reći,

pred kraljevskom palatom stajala je upaljena satnija pitomaca vojne škole, koja je caru odala počast. Večeras biće u palati svečan objed.

Kb. Berlin, 12. oktobra.

Jutarnji listovi bave se danas putom njemačkoga cara u Sofiju. „Vossische Zeitung“ donosi iz glavnog grada Bugarske brzovjaj, u kojem se veli: Kad je prije kratkog vremena Radoslavov govorio u jednom prestoljenom važnom događaju, onda je mislio na sadanji posjet njemačkoga cara u glavnom gradu Bugarske. Ovaj je posjet bio predviđen već za ranije vrijeme, no morao je biti odgodjen zbog smrti kraljice Eleonore.

Udruženje oružnog bratstva.

Govor Njegovog Veličanstva.

Kb. Baden, 12. oktobra.

U prisustvu Njegovog Veličanstva cara i kralja je otpočeo danas prije podne rad Udruženja oružnog bratstva. Prisutan je bio veliki broj zastupnika vojnih i građanskih vlasti. Na pozdravni govor kneza Egona pl. Fürstena berga je odgovorio monarhi riječima iskrene blagodarnosti. On je naročito pozdravio zastupnike nepokoleljivo vjernih saveznih država, istakao je veliki značaj rada udruženja i sjelio se riječima naročito priznanja djelanja ljekara u ovom ratu.

U 11 sati je otišao Njegov Veličanstvo da otvori novu letaćku vojarnu u Wiener-Neustadtu.

Kb. Baden, 12. oktobra.

Udruženje oružnog bratstva započelo je danas prije podne sa značajnim vijećanjima.

Austro-Ugarska.

Izborna reforma u Ugarskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Budimpešta, 12. oktobra.

Opšte interesovanje se poklanja sutrašnjim ministarskoj sjednici, kojom otpočinje odlučujuća faza provadjanja izborne reforme. Kako se govori, ministarski savjet će vjerovatno cio dan trajati, prekinuće se samo u toliko, što će članovi kabineta otići da prisustvuju pogrebu Justa.

Borbe u Flandriji.

Vrijeme i borba.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Haag, 12. oktobra.

„Daily Mail“ javlja sa francuskog fronta, da topnička djelatnost nije još dostigla svoj vrhunac. Borba će se nastaviti čim se poboljša vrijeme.

Njemačka.

Podizanje njemačke trgovačke flote.

Kb. Berlin, 12. oktobra.

Reichstag je proizduo svoj rad i prvo je primio u trećem čitanju zakon o podizanju trgovačke flote. Kancelarov zastupnik Helfferich je na ovome zablagodarao domu. Poslije ovoga je primljen u trećem čitanju cio naknadni proračun, koji predviđa ustanovu novih državnih zvanja.

Djelatnost krstaša „Seedler“.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Amsterdam, 12. oktobra.

„Daily Mail“ javlja iz Sidneja: Pomoćni krstaš „Seedler“ je imao zapreminu od približno 4000 tona; on je kao da je brod od drveta otišao iz Njemačke. Daska su na palu-

kakve je boje. Lice mu se rumeni i veselo sjaji, sav odiše zdravljem.

Kad se već dosta nazebu, kad se kratki zimski dan primakne već kraju, kad već pane prvi mrak, onda se vraćaju onako ozbilj zajedno kući. On joj nosi skiljaljke, a ona ide uza nj i tako im je milo, milo... Tako su im prolazili dani.

Eh, pa onda, kad su zaredali plešovi o pokladama, to je tek bio pravi život...

Pred duševnim okom gospodje Sofije stala su se nizati slike jedna za drugom i sve kao da su letjele. Nije ih mogla stizati, nije znala, kod koje bi se zaustavila. Sve te razne uspomene proletjele su joj mislima u tren oka.

A sada je došlo ono — Bože, kako je to čudno bilo, kako nenadano! Nju je zaprosio u njezinim roditelja ovaj njezin sadašnji suprug.

Oh, koliko se naplakala poradi toga, koliko je pretrpjela!

Ali nije koristilo opirati se. Mati njena i tetka nagovarale su je i nagoovarale; pa kad nije išlo milom, one su je upravo prisilile. I sad im još ne može u duši oprostiti, i kad su s njom upravo nedostojno i nemilo postupale.

— Šta ti misliš, kaka je to sjajna partija? Poštanski činovnik, molim ja tebe, koji ima krasnu plaću, pa onda izgled u budućnost... Ovaka se prilika ne smije propustiti. Hvali bogu, da ti se takva sreća javila! Bome pazi, da ne bi sijedu kosu pletla, a ništa ne dočekala.

Tako su joj govorile i mati i tetka i napokon su je i nagovorile ili bolje, prisilile, da se uda.

I tako se morala odreći svih onih svojih snaja, svih onih idejala, o ko-

bi bile tako složene, da je između njih bilo dovoljno prostora za posadu. Jedna torpednjača je zadržala „Seedler“-a, ali ga je pustila, jer su njegovi papiri nadjeni da su u redu. Kad je pomoćni krstaš došao do južnog dijela atlantske granice, bačeno je drvo u more i tad su otpočele operacije.

Rusija poslije revolucije.

Petrogradska štampa o novom kabinetu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Petrograd, 12. oktobra.

Veći dio štampe pozdravlja riješenje kabinetske krize sa zadovoljstvom. „Izvestija“, organ radničkog i vojničkog savjeta, misli, da program novog kabineta ide u susret mnogim zahtjevima demokratije, čija će ostvarenja omogućiti prethodni parlament.

„Djelo Naroda“ list revolucionarni socijalista, priznaje da osnove političkog sporazuma može potpuno prihvatiti revolucionarna demokratija i utvrđuje, da je ruska buržoazija poslije pokreta Kormilovljevog postala mekša i sklonija sporazumu.

„Rječ“ poziva sve zdrave snage na zajednički rad s novom vladom u borbi protiv anarhističkih elemenata.

I ostali listovi pozdravljaju istina svršetak krize, ali iskazuju želju, da novi kabinet znači samo odlaganje krize za kratko vrijeme, s obzirom na nov opšti kongres radničkih i vojničkih savjeta, koji će se poslije tri nedjelje sastati, da otpočne završni rat za vlast.

Središnji odbor ruske istočne flote protiv vlade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. oktobra.

Teškoće ruskih ministara mornarice sa središnjim odborom istočne flote dovele su do opšte političke zapetosti. Središnji odbor ostaje pri svome glavnom zahtjevu i odlučio je, da dalje ne pregovara s privremenom vladom, nego da sačeka odluku radničkog savjeta.

Znači raspadanja na ruskom jugozapadnom frontu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. oktobra.

S ruske se granice javlja: U zemlji se množe znaci raspadanja. Štrajk željezničara počinje da dovodi u ozbiljni položaj i snabdjevanje na frontu. Na jugozapadnom frontu nestao je veliki broj željezničkih činovnika, pohvatili su ih vojnici i odveli u streljačke robove. Zbog toga namjeravaju željeznice da obustave transport i za vojsku na frontu. — Prema jednom izvještaju komesara na jugozapadnom frontu, novi talas „boljšijih“ zahvatio je i front. Svakim danom raste opasnost za časniki zbor.

Ruski vojnici na frontu za bezuslovni svršetak rata.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. oktobra.

„Rječ“ donosi zanimljive pojedinosti o posljednjoj sjednici petrogradskog radničkog i vojničkog savjeta. Najveći je događaj sjednice bio govor časnika Dubosova, koji je došao s fronta i ovo izjavio: Vojnici sad ne traže ni zemljišta ni slobode, oni prije svega hoće mir, svršetak rata. Ma šta se ovdje govorilo, vojnicima se ne će dalje boriti. Ova je izjava imala neopisivi utisak. Pođuže vrijeme je vladala mrtva tišina, najzad je neko rekao: Tako što ne zovore ni-

jima je znala za dugih samotnih dana i večeri snatriti.

Morala ih se odreći i prepustiti se sudbini.

I ona se udala i rastala sa svojim Marijanom Adaševcem, sa svojim starim drugom još iz djetinjstva, koji je ispunjavao veliki dio njezinih uspomena i njezine duše. Porušeni su bili njeni idejali...

Tu je prestala gospodja Sofija obavljati svoje davno sahranjene uspomene. Samo je uzdahnula i otišla, da se presvuče u svoje svakidašnje odijelo, što ga ima kod posla u kuhinji.

II.

Poslije nekoliko dana on ju je pohodio. Došao je baš u podne, kad je njezin suprug bio kod kuće. Sigurno je pazio na to, jer se htio i s njime upoznati.

Kad ga je vidjela onako elegantna, otmjena, kad je opazila ono njegovo sigurno držanje i bespriekorne kretnice, onu ugledjenost u saobraćaju, nehotice joj se otvorio pred očima onaj prijašnji Marjan Adaševac, onaj plahi gimnazijalac u okračalom i izbljedjelom kaputu, i čisto nije mogla vjerovati, da je to onaj isti čovjek...

A ona je bila u prvi kraj sva smetena i u ne maloj uzrujanosti. Nije znala, kako bi se prema njemu držala. Ali njegov mir, njegova sigurnost učinila je, da se opet smirila. I onda je razgovor tekao mirno i neprisliljeno. Ona ga je onda, što više, oslovila sa „ti“. A on je to prihvatio, i vidjelo se, da mu se to čini posve prirodno. A i njezin suprug, ugojena dobričina, vesela i bezbrizna lica, shvatio je to kao posve prirodno, kad se gospodin Mari-

„boljšij“. — Dubosov je odgovorio: Mi znamo, ali nas se ne tiče šta „boljšij“ govore. Ja vršim samo svoju dužnost, kad vam kažem ono, što su vojnici od mene zahtijevali.

Opšti štrajk u industriji nafte.

Kb. Petrograd, 12. oktobra.

Iz Baku se javlja: U cijeloj je oblasti otpočeo opšti štrajk radnika i službenika u industriji nafte. U gradu vlada mir.

Zatvaranje viših škola u Petrogradu.

Kb. Petrograd, 12. oktobra.

Ministar prosvjete je naredio, da se do kraja godine zatvore sve više škole u Petrogradu. Njihov naučni rad će se produžiti.

Napuštanje Petrograda.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 12. oktobra.

„Vossische Zeitung“ javlja iz Stockholma: Iz pouzdanog izvora se javlja, da se sad otpočelo i s napuštanjem velike tvornice Obuhov, koja podmiruje ratne potrebe. Od 20.000 radnika tvornice 8000 je otpravljeno u Moskvu i Tulu, ostali su otpušteni.

Znamenite umjetničke slike eremitaže i petrogradske akademije među se u sanduke i ove nedjelje će biti otpravljene u Moskvu.

Nov ruski zajam.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Zeneva, 12. oktobra.

„Matin“ javlja iz Petrograda: Prethodni parlament je odobrio da se kod sporazumnih sila zaključi nov ratni zajam u visini od 9 milijardi rubalja.

Pooštreni podmornički rat.

NOVA POTAPLJANJA.

Kb. Berlin, 12. oktobra.

Wolffov ured javlja: Djelatnost je naših podmornica u Atlantskom okeanu dovela i opet do uništenja niza parnih brodova i jedrenjaka sa naročito dragocinim tovarom. Među potopljenim brodovima nalazio se francuski naučnjački parni brod „Dinorah“ sa 6750 tona uglja, koji je potopljen usrijeđ sigurnosne pratnje; dalje francuski parni brod „L'Italie“ sa životnim namirnicama i vinom na putu za Bordeaux, kao i francuski jedrenjak „L'Europe“ sa 4500 tona pšenice na putu za Bordeaux, naučnjački francuski brod sa 4 jarbola „Perseverance“ sa 4000 tona salitre na putu za Saint Lazaire, osim toga uništen je jedan engleski sigurnosni brod.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Engleska bojazan zbog podmorničkog rata.

Kb. London, 12. oktobra.

Upravnik ureda životnih namirnica Sir Edward Japp opominje stanovništvo da sa životnim namirnicama šteti što je više. Kakva panika nije opravdana, ali je ipak potrebna što veća opreznost i istrajnost. Engleska i njeni saveznici proizveli su pšenice ispod polovine one količine, koju su u prvoj godini rata poželjeli.

„Daily Telegraph“ još brižnije govori o položaju plovidbe brodova. Do kraja godine će od 1500 brodova preko 1600 tona, koje je Engleska u početku podmorskog rata imala na raspoloženju, oko 700 biti potopljeno, u koji broj treba uračunati još i 30 manjih brodova. Ne treba srachovati, da će Engleska biti zamorena gladju, jer će joj savezne države priteći u pomoć, ali će se morati u mnogo čemu jako ograničiti.

Najnovije brzovjajne vijesti.

Iz talijanskog ministarstva.

Kb. Lugano, 12. oktobra.

General Alfieri, kako se i zvanično potvrđuje, imenovan je za državnog podtajnika u ministarstvu unutrašnjih poslova; on će vršiti službu generalnog komesara za snabdjevanje.

Grad i okolica.

Dnevni kalendar.

Danas je subota 13. oktobra, po starom 30. septembra. — Rimokatolici: Eduardo kr.; pravoslavni: Grigorije iz Armenije.

Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noć.

C. i k. vojnički dom: Čitaonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.

Beogradski orkeum (u bašti Hotel Takova); Početak predstave u 8:30 sati uveče.

Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici 56 (Kološevu); U 6 sati uveče predstava za vojnike, a u 9 sati uveče predstava za časnike. — C. i k. gradjanski kino na Terazijama br. 27 (Paris); U 6 sati uveče predstava za gradjanstvo.

Noćna služba u ljekarnama: U sedmicu od 7. oktobra do uključivo 13. oktobra drže noćnu službu u Beogradu ove ljekarne: K.ušaković, Knežev spomenik 2; Nikolić, Bitoljska ulica 2; Ljekarna crvenoga križa, Beogradska ulica 2; Stoјиć, Sarajevska ulica 70.

Red vožnje parobrodom iz Beograda u Zemun: 7, 8, 9, 10, 11 i 12 sati prije podne; 2, 3, 4, 5, 6, 7 i 8 sati poslije podne.

Iz Zemuna za Beograd: 6:30, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30 i 11:30 pr. podne; 1:30, 2:30, 3:30, 4:30, 5:30, 6:30 i 7:30 posl. podne. — iz Zemuna u Pancsovu: u 1 sat poslije podne i u 8 sati uveče. — iz Pancsove u Zemun: u 6 sati izjutra i u 4 sata poslije podne. — Ladja, koja vozi između Zemuna i Pancsove i obratno ne pristaje u Beogradu. — Brodarski saobraćaj Obrenovac—Smederevo. Polazak iz Beograda za Obrenovac: srijedom i subotom u 7:30 sati u jutro; iz Obrenovca za Beograd: četvrtkom i nedjeljom u 7 sati u jutro; iz Beograda za Smederevo: nedjeljom i četvrtkom u 3 sata poslije podne; iz Smedereva za Beograd: utorkom i petkom u 8 sati u jutro. — Brodarski saobraćaj između Beograda i Budimpešte: Brod iz Beograda za Budimpeštu kreće svakoga dana u 5 sati izjutra; brod stiže u Budimpeštu drugoga dana u 5:30 sati poslije podne. — iz Budimpešte za Beograd kreće brod svakoga dana u 8 sati prije podne; u Beograd stiže taj brod drugoga dana u 7:20 sati poslije podne.

Botanička bašta. Otvorena utorkom, četvrtkom, nedjeljom i praznicima.

Posjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne.

U bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Vojno parno toplokupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 3. Zagrada i kupatilo poneđjeljom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljem i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

Posjet bolesnika u bolnicama: U bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne.

U bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Vojno parno toplokupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 3. Zagrada i kupatilo poneđjeljom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljem i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

U Bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne.

U Bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Vojno parno toplokupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 3. Zagrada i kupatilo poneđjeljom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljem i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

U Bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne.

U Bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Vojno parno toplokupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 3. Zagrada i kupatilo poneđjeljom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljem i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

U Bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne.

U Bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Vojno parno toplokupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 3. Zagrada i kupatilo poneđjeljom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljem i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

U Bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne.

U Bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati izjutra do 7 sati uveče.

Vojno parno toplokupatilo u Car Dušanovoj ulici. — 1. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — b) Za gradjanstvo radnim danima od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 9 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 2. Parno kupatilo za časnike i njima ravne činovnike otvoreno je utorkom, srijedom, petkom i subotom od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a nedjeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne. — 3. Zagrada i kupatilo poneđjeljom i četvrtkom (ako u te dane ne pada kakav praznik) od 9 sati prije podne do 5 sati poslije podne. — Časnicima i njima ravnim činovnicima stoji na volju da se služe parnim kupatilom i u dane određene za gradjanstvo (ponedjeljem i četvrtkom). Blagajna se zatvara radnim danima u 12 1/2 sati, a nedjeljom i praznicima u 12 sati u podne.

U Bolnici „Brčko“: od 2—4 sata poslije podne.

U Bolnici „Brinn“: od 9:30—12 sati prije podne i od 2—4 sata poslije podne. — U c. i k. gradjanskoj bolnici: u utorku, četvrtku i nedjelju od 1—3 poslije podne.

Riječno kupatilo na Savi, otvoreno od 6 sati iz

Priznanice za pomoć.

Priznanice za pomoć za mjesec oktobar izdane su do broja 4400 i mogu se danas i dobiti u uredu okružnog zapovjedništva Beograd-grad u Kralj Aleksandrovoj ulici broj 5, u sobi broj 57 od 8 do 10 sati prije podne.

Istoga dana odmah po prijemu priznanice prije podne blagajna e. i k. okr. zapovjedništva Beograd-grad isplaćuje i pomoć.

Kako prilikom prijema priznanice, tako i samo pomoći, potrebno je imati uza se redarstvenu legitimaciju radi ustanovljenja identičnosti.

Prodaja šećera.

Prodavnica životnih namirnica opštine grada Beograda u Bitoljskoj ulici vrši prodaju šećera građanstvu kao sljedovanje za mjesec oktobar. Šećer se izdaje na osnovu kupona za šećer i staje po kilogramu 3.50 kruna. S toga se obraća pažnja građanstvu, da se u prodavnicu može još snabdjeti šećerom za ovaj mjesec, ako to već nije učinilo.

Kiša u Beogradu.

Već ima nekoliko dana kako u Beogradu i okolini nemamo više lijepih sunčanih dana; jesen sa svojim monotonim kišnim danima već nam je došla.

Do skora puni topičerski tramvaji već se prazne, a publika, koja je do skora posjećivala Topčider i Kalimegdan, puni sada oha bioskopa, koji će preko cijele zime biti obilno posjećeni. Pivnice su punije nego ranije, gdje se pored čaše piva provode ovi kišni jesenji dani.

Prikupljanje divljeg kestena.

Na osnovu naredbe glavne vojne gubernijske odjeljenja 5 broj 23.351/1. okružno zapovjedništvo Beograd-grad objavljuje: da bi se pribiranje divljeg kestena moglo svršiti u što većem obimu, potrebno je pozvati i građansko stanovništvo za skupljanje istog i upozoriti ga na korisnost ovoga skupljanja i samu vrijednost divljeg kestena.

Naročito je korisno i zgodno upotrijebiti i djecu, kao i ljake za skupljanje istog. Treba organizovati naročite grupe dječije, koje će se baviti ovim lakim, ali vrlo korisnim poslom. Vojne vlasti otkupljivače divljeg kestena ma koje količine po cijeni od 10 kruna po 100 kilograma.

Stoga se preporučuje građanstvu da se odazove ovom pozivu i učini i sa svoje strane, da se prikupljanje divljeg kestena izvrši u što većem obimu.

Temperatura u Beogradu.

12. oktobra: maksimum u sjenci 16.2 (prema jučerašnjem -11.6), na suncu 30.8 (+1.7). Temperatura zemljine površine 19.6 (-3.8) stepeni Celzsiusovih.

Vrijeme na Balkanu.

12. oktobra u 7 sati u juru: Zapadno nebo pokriveno. Na mnogim mjestima kiša. Na zapadu i istoku djelimično oblačno, djelimično vedro.

Vijesti iz unutrašnjosti.

Izgorjela 100 godina stara kuća.

24. septembra oko 4 sata u jutro izgorjela je Rajka Dimitrijević iz Prinečeva brda, opština Kosovica, 100 godina stara kuća, poznata u cijelom okrugu pod imenom „Sibara“. Požar je nastao tako, što je vlasnik kuće, koji je već tri godine bolestan, zbog velike hladnoće kroz cijelu spomenutu noć ložio vatru, da se ugrije. Uslijed jakog vjetrova i slabosti kuće jedna je iskra prsnula u slannati krov, pa se ovaj za tren oka zapalio i tako je do temelja izgorjela i sama kuća. Sva je sreća, da kraj izgorjele kuće nije u blizini bilo drugih kuća, jer bi zbog osobito jakog vjetrova lako bilo moglo postradati i cijelo selo. Nanesena stvarna šteta nije velika, — iznosi tek kojih 200 kruna —, no za bolesnog Rajka Dimitrijevića ona je ipak nenadoknadiva, jer veli, da je s tom kućom i odrastao, da mu je ona bila jedino i najsvetije blago, uspomena na djeda i čukundjeda njegovog, pa da bez nje, sve

Odmah se pokajao radi tih riječi. Sam se na se ljutio, što je to rekao. Zelio je, da je nekako ubode. Ali odmah je uvidio, da je ovo, što je rekao, sitno i upravo glupo. To ga je ljutilo, i on se stidio sam pred sobom.

Pa kad je već bio kod vratiju, povratila se i rekne:

— Ne, draga Sofijo, ne radiš pametno, što mi se opriješ. Jer šta imaš od života? Sta imaš? Zar je to život? Zar tebe takl život zadovoljava, zar on odgovara tvojim idealima, o kojima si sanjala? Pošla si, eto, za muža, kojega nisi voljela, udala si se za njega preko svoje volje. Pa ti tako ljubomorno paziš, da se možda ni misliju ne iznevjeriš tom istom mužu, kojega nisi nikada voljela. Ne, to nije pametno. To sam ti još htio reći.

I on ode.

Gospodji je Soliji upravo oalšanu, kad je otišao. Razočarana se, to nije očekivala od njega. Drugačije si je ona u duši prikazivala sastanak s njime, neka-

da mu sagrade u mjesto nje neznam kako sjajnu palatu, ni njemu više na tom svijetu života nema. Jadrnk plače i nariee, i ma da su ga susjedi pozvali da se preseli kojemu od njih, ne će da ih posluša, nego je sebi na zgaristu zagradio malu koljebicu, da u njoj — kako veli — nekako lakše sačeka svoju smrt.

Bojno pozorište u Čačku.

4. i 5. priredilo je magjarsko bojno pozorište pod ravnateljstvom Franje Pazmana u Čačku dvije predstave, koje su bile posve raspodne. Uspjeh je kako moralni tako i materijalni bio potpun.

Ranjen na bijegu.

Iz Umčje nam javljaju: Prije nekoliko dana uapsili su oružnici Milenka Dimitrijevića i povel ga prema Grockoj u ovdajšnji sreski zatvor. Na putu se međutim Milenko Dimitrijević oružnicima istrgao i počeo da bježi. Oružnici su mu uzaludm dovikivali da stane, Milenko je trčao dalje. Najzad ispalil jedan od oružnika za bjezuncem hitac iz puške, i Dimitrijević teško ranjen padne na zemlju. Odvezen je u Beograd u pričuvnu bolnicu „Brčko“, gdje je pridržan na liječenju.

Ubijeni razbojnici.

28. prošlog mjeseca oko 7 sati u jutro opazila je oružnička ophodnja iz Čečine na raduljevačkom brdu (opština Ostati) jednu razbojničku družinu. Oružnici su se krišom dovukli do razbojnika, koji su, ne sluteći ništa zla, porijedali oko svoga logorišta. U posljednji ih čas razbojnici ipak opaze, i pograbe za oružje. Razvila se formalna bitka, u kojoj su ubijeni: razbojnički glavašina Toma Vardaraš i njegov drug Teofil Makojević, oha iz novopazarskog okruga. Dva su razbojnika, od kojih je vjerovatno jedan takodje ranjen, pobjegao. U razbojničkom logorištu našli su oružnici: 3 vola, oko 100 kilograma sušene govedjine, govedlje i ovčije kože, bombe, 1 pušku, 2 karabinke, municije, srpskih opanaka, kajmaka, vojničko lijeba i raznog alata. Pored toga nadjeno je kod ubijenih razbojnika nekoliko predmeta, koji su ukradjeni kod razbojstva, izvršenog 2. avgusta 1917. u kući predsjednika Milorada Badića u Ostati.

Rano započela.

15-godišnja Miljuša Pavičević iz Gradca, opštine Valjevo, pokazala je već u svojoj najranijoj mladosti, da imađe velikog talenta za — krađu. Krala je sve i svagdje, do čega je i kamo je došla, a od toga se svoga „djela“ nije mogla odvratiti ni onda, kad je stupila u službu kao služavka kod oružničke postaje u Gradcu. Već odmah prvih dana te njene nove službe počelo je oružnicima da ponestaje novaca. Jedan dan jednome, drugi dan drugome i tako redom. Oružnici, koji ispočetka nijesu ni sanjali, da bi ih mogla da krađe njihova služavka, čuđom se čudili, kud se to preko noći djeva njihovo blago. Ljutili se i nazli, ali sve uzalud. Skrivali novac pod jastuke i pod košulje, pa i opet uzalud. Novaca im je podjednako nestajalo, čas 20, čas 50 i 100 kruna. Najzad ipak posumnjaše u mladu nevaljalicu i otpustili je iz službe. Miljuša Pavičević na to ode u službu Ani Pavičević u istom mjestu. I za čudo — njenim dolaskom i kod Pavičevićeve učestale krađe, a da se nije moglo doznati ko je taj dugoprstic, — tako je Miljuša umjela da spretno izvadi svoje krađe. Pavičevićeva je doduše odmah posumnjala u svoju novu sluškinju, ali se ova znala uvijek spretno da izvude, a ni novaca nijesu kod nje mogli da pronadju, a krađe se podjednako ponavljale. Miljuša, razumije se, koja je i same oružnike imala smjelosti da okrade, nije prestajala da krađe ni svoju manje opasnu novu gospodaricu. Konačno bi ta cijela stvar Pavičevićevoj preglupa i ona dade Miljušu zatvoriti. Sad se i Miljuša omeškala i priznala sve svoje krađe. Za ukradeni je novac kupovala fine čarape, kecelje, bluze i suknje. Predana je sudu.

Istočno bojište.

Sjeveroistočno od Soissons-a i istočno od Maase uzdigla se borbena djelatnost topništva do najveće žestine. Kod Vauxaillona pošle su naprijed jake francuske izvidničke čete; odbijene su. Istočno od Samogneuxa došlo je do mjesnih rovovskih borbi na istočnom obronku visine 344.

Istočno bojište.

Sjeveroistočno od Rige i na Zbrtucu bila je borbena djelatnost živahnija nego li što je bila prošlih dana. Kod sukoba krstarećih odjeljenja pali su u naše ruke mnogobrojni zarobljenici.

Macedonsko bojište.

U bitoljskoj dubodolini i u zavijutku Crne Reke snažno su se oti vremena na vrijeme pobijale obustrane artiljerije. Na desnoj obali Vardara osujećen je napadađ jedne engleske satnije pred bugarskim linijama.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Kb. Berlin, 12. oktobra. Bilka u Flandriji na napadačkoj liniji Langemarke-Zoonebeke u punom toku i dalje traje. Sjeverno od Pöelkappelle i jugozapadno od Paschendalele vođi se borba na mjestima, gdje su provalili Englezii.

Njemački večernji izvještaj.

Kb. Berlin, 12. oktobra. U Wolffov uređ javlja: Bilka u Flandriji na napadačkoj liniji Langemarke-Zoonebeke u punom toku i dalje traje. Sjeverno od Pöelkappelle i jugozapadno od Paschendalele vođi se borba na mjestima, gdje su provalili Englezii.

Posljednje brzajavne vijesti.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 12. oktobra. **Zapadno bojište:** Front prieločonoasljednika Rupprechta bavarskog: Juče se topnička djelatnost u Flandriji ograničila na jaku vatrenu borbu u obalnom odsjeku i u houthousterskoj sumi. Tečajem noći bila je protiv borbenog područja od Lyse do drumu Menin-Ypern uperena jaka djelotvorna vatra. Ona se jutros odsječno povisila do hurbnjarske vatre. Iza toga su u širokim odsjecima započeli novi neprijateljski napadađi.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Sjeveroistočno od Soissons-a i istočno od Maase uzdigla se borbena djelatnost topništva do najveće žestine. Kod Vauxaillona pošle su naprijed jake francuske izvidničke čete; odbijene su. Istočno od Samogneuxa došlo je do mjesnih rovovskih borbi na istočnom obronku visine 344.

Istočno bojište:

Sjeveroistočno od Rige i na Zbrtucu bila je borbena djelatnost živahnija nego li što je bila prošlih dana. Kod sukoba krstarećih odjeljenja pali su u naše ruke mnogobrojni zarobljenici.

Macedonsko bojište:

U bitoljskoj dubodolini i u zavijutku Crne Reke snažno su se oti vremena na vrijeme pobijale obustrane artiljerije. Na desnoj obali Vardara osujećen je napadađ jedne engleske satnije pred bugarskim linijama.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Kb. Berlin, 12. oktobra. Bilka u Flandriji na napadačkoj liniji Langemarke-Zoonebeke u punom toku i dalje traje. Sjeverno od Pöelkappelle i jugozapadno od Paschendalele vođi se borba na mjestima, gdje su provalili Englezii.

Bitka između žena.

U Sušici, valjevsčkog okruga, živjele su žene Jana Novaković i Jovanka Jovanović već duže vremena u zavadi: Ovih su se dana te dve krvne neprijateljice i opet jednom sastale i, razumije se, odmah započele sa kavgom. Kad im jezici iznemogohše, pograbiše žene za haline i započehše pravom bitkom, u kojoj je kraći kraj izvukla Jovanka Jovanović, jer ju je njezina pobjedonosna suparnica tako izdevečala da je zadobila teških tjelesnih ozljeda. Rezultat je te ženske bitke taj, da je Jana Novaković prijavljena sudu zbog zločina teške tjelesne ozljede, a Jovanka Jovanović morala potražiti lijeka u bolnici. Vele ljudi, da te ratoborne žene ni poslije svega toga ne žele da između sebe utanače mir.

Dnevne vijesti.

„Matica Hrvatska“ doštampana je drugo ratno kolo svojih redovitih knjiga. Novi članovi prinosnici uplaćuju 7 K 50 h na svih pet knjiga. Umoļjavaju se da to što prije učine ili u knjižari S. B. Cvijanovića ili u uredu istog „Beogradskih Novina“, pa da se knjige mogu na vrijeme poručiti.

Poruke uredništva.

G. B. Ž. Gročanin. Ako su i ostale stvarčice u Vašoj zbirci „Ugašena (!) ljubav“ ovakove, kakove ste nam poslali, onda ih radije više ne šaljite. Sta na pr. odmah prva znači? Evo je u cijelosti: „Evo ga tamo na putu razvijen cvet ruže u prašini... Prolaznik zastade i senu mu kroz glavu; da ga uzme i svoje grudi njim da zakiti. Sagne se i uzme cvet, pokaje se i baci cvet u dublji sloj prašine.“ — To je sve. Tko bi tu razumio, što ste htjeli da kažete. Valjda ni Vi sami. Upravo je ovakve sitne stvarce najteže pisati. Uzmi te u ruke Turgenjevљеve „Pjesme u prozi“ ili bar „Senke“ našeg Milorada Petrovića, pa studirajte, ako imate volju, da produžite.

G. Milivoje Stenizki. ŽeneVa. Gđji Miroslavi Valić u Kruševcu otposlan je honorar od 200 kruna za članak iz knjige njenog supruga. Hvala Vam, što ste nam svratili pažnju na tu gospodju, napuštenu od njenih i Vaših. Tamošnjol se zabrani rasprodaje knjige čudimo, a jednako i Vašem predlogu, da se prekupi naklada. Pp svoj Vam prilici nije poznata cijena. Pozdrav!

Gđja A. A. T. — c. Šabac. Pošaljite nam koju jače razradjenu stvar, jer u Vas ima talenta. „Lila“ je nešto blijeda s preobičnom sadržinom.

PROGRAM
ZA
SYMPHONIJSKI KONCERT

koji priredjuje 15. ov. mjeseca u 9 sati u veče, u pozorišnoj sali Terazije 25. (vojne etapne menaže) garnizonska glazba, pod ličnim vodstvom kapelnika J. Piro-a

- 1. BEETHOVEN: VI. Symphonija (Pastorale):**
1. Stav: Budjenje veselih osjećaja pri dolasku na suho.
2. Stav: Scena na potoku.
3. Stav: Vesel sastanak poljodjelaca.
4. Stav: Nepogoda i bura, pastirska pjesma, veseli i zahvalni osjećaji poslije nepogode.
- 2. Predavanja o pjesmama od kapetana SLAVKA DRAGIĆA.**
ODMOR.
- 3. ROBERT VOLKMANN: II. Serenade F-dur u 4 stava.**
- 4. FRIEDRICH SMETANA: „ŠARKA“, simfonijska pjesma iz ciklusa „Moja otadžbina“.**

Cjelokupni je prihod namijenjen u korist fonda za udove i siročad.

Dozvoljen je pristup i građanstvu.
BÜFFETT,

Lloyd George o izjavama dra. pl. Kühlmanna.

Kb. London, 12. oktobra.

Lloyd George rekao je izaslanstvu zastupnika osiguravajućih društava, koje ga je nastojalo zainteresirati za izvjesne reforme: Ja sebi ne mogu zamisliti nikakve izjave, koja bi bila više proračunana, da se ovaj strahoviti rat produži, od izjave njemačkog državnog tajnika pl. Kühlmanna, da Njemačka pod nikakvim okolnostima ne će da dade koncesija u elsas-lotriškom pitanju. Ne može postojati nikakva sumnja, šta ova izjava znači. Dok rat traje, Engleska će se boriti na strani svoga saveznika, dok njegova djeca budu oslobođena ispod tudjinskog jarma. To međutim znači, da mi svoja pomoćna vrela moramo štedljivo upotrebljavati i da ne smijemo primati na sebe nikakvih novih obaveza, koje ne bi bile bezuslovno potrebite. Ako se ovdje ili ondje traže reforme, onda moj odgovor glasi: Upotrijebite cijelu svoju snagu za rat; kad se to postigne, onda će se sve ostalo urediti.

Asquith o izjavama dra. pl. Kühlmanna.

Kb. London, 12. oktobra.

U Liverpoolu držao je Asquith govor o ratnim ciljevima, u kojem je među ostalim rekao: U svom sam govoru u Leedsu skupio u dvije rečenice sve ono, šta meni izgleda kao naši ratni ciljevi, naime prvo, da je to rat za mir i drugo, da je to rat protiv rata. Mi prirodno ne možemo postići drugoga cilja, dok ne postignemo prvi. Ali prvi, naime obustavljanje neprijateljstava i polipisivanje jednoga ugovora biće samo prijelazna, privremena oslona tačka, ako ne će predviditi primjerene, trajne sigurnosti protiv mogućeg ponovnog početka rata. Ja ne sumnjam, da u Njemačkoj postoji dalekosežna, prava želja za mirom. Ja sam o tome siguran, u koliko dolazi u obzir Austro-Ugarska. Mjehodavni faktor, s kojim mi imademo da računamo, nije njemačko javno mnijenje ili njemački parlament, nego njemačka vlada. Je li ona iskrena u svojoj želji za mirom? Na jasna pitanja dosad je samo odgovoreno, da se radi o u skupini vezi postojećeg cjelini, i da se razna pitanja ne mogu prerano ili djelimično načinjati. Pušta nas se u tami i zahtijeva od nas, da položimo oružje bez drugih zadovoljstina ili sigurnosti, jedino da se zadovoljimo povjerenjem nadom i obzirom.

Asquith je zatim prešao na pitanje regulisanja zemljišnog posjeda na zapadu i istoku i upitao, koje od tih pitanja znači aneksiju u imperijalističkom smislu. S Njemačkom se o tom ne može govoriti, ako se radi o ispražnjenju zaposjednutih područja Francuske, Rusije, Belgije, Srbije i Rumunjske, isto tako ako se radi o povratku provincija, koje su 1871. Francuskoj silom oduzete. Ovdje se moram pozabaviti sa govorom njemačkog državnog tajnika dra. pl. Kühlmanna u njemačkom parlamentu.

On je rekao, da Njemačka nikad ne može u elsas-lotriškom pitanju dati koncesija i da se o tom pitanju ne može raspravljati.

Elsas-Lotringlja nije ostala u njemačkim rukama samo kao pobjednička nagrada nego i kao simbol francuskog poniženja. U tom je ležala klika i vrela ugrožene ravnoteže i svjetskog naoružanja, koje je dovelo do ovog najstrašnijeg od svih ratova. I u samoj povjesti ovoga rata teško je naći nespretnijeg i prozirnijeg

manevra od nespretnog pokušaja da se između nas i francuskog saveznika posije razdor, kad dr. pl. Kühlmann veli, da se ne radi o belgijskom pitanju i da osim elsas-lotriškog pitanja nema druge apsolutne zaprijekel za mir. Saveznici ne traže u belgijskom slučaju samo ispražnjenje, nego i potpunu i trajnu uspostavu zemlje u njezinoj političkoj i privrednoj nezavisnosti. Ja sam ne jedanput postavio pitanje, da li je Njemačka spremna, da pristane na uspostavljanje Belgije u njezinom jedinom pravom smislu kao na jedan od bitnih uslova za mir. Nijesam dobio nikakvog odgovora. Dr. Kühlmann odnosno budućnosti Belgije i dalje neizmijenjeno značajno štiti. Da se Srbiji i njenim južnoslavenskim susjedima te plemenskim srodnicima kao i Rumunjskoj dadu njihove prirodne granice, nije nikakav agresivni akt, nego se time plaća samo dug, čije je podmirenje pravda već davto zahtijevala. Asquith je na to očrtao svoje utiske sa bojišta kod Yperna i rekao: I poslije toga što sam gledao nesmiljeno uništavanje, bio sam odlučan u tome, da se nastavak rata do konačne odluke predpostavi nepotpunom kompromisu. Naše čete vrše velika djela. Ne postoji ni najmanja opasnost, da bi gladju bili primorani, da se pokorimo. Isto ćemo tako i u vazduhu skoro izvojevati potpuno gospodstvo nad upadnicama neprijateljskih letjelica. Djela će Sjedinjenih Država biti svakoga mjeseca veća. Ako uzmemo sve u obzir, pa i čosovito onesposobljenje Rusije, to ne može biti sumnje, da ne samo moralna nego i materijalna premoć očigledno sve u većoj mjeri stoji na našoj strani.

Kriza u Svedskoj.

Sastav nove vlade.

(Naročiti brzajav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 12. oktobra.

Svedski je kralj povjerio sastav kabineta zemaljskom kapetanu Widenu, predsjedniku druge komore, koji pripada umjerenim liberalima.

LJETNA POZORNICA

HOTEL TAKOVO

Terazije 29.

DANAS

u Subotu 13. oktobra 1917.

PREĐSTAVA

fenomenalnoga oktobarskoga rasporeda

u 8¹/₂ na večie

Predstave se daju u svakom slučaju, bez obzira na vrijeme.

Drvo i vlaškopoljski ugalj prodaje

Ispostava ENGLESKO-AUSTRIJSKE BANKE

U BEOGRADU, SABORNA 23.

„YES“ TVORNICA PORCELANPUDERA, KREMA, SAPUNA I PARFEMA

ZASTUPSTVO

Agentura za Balkan **E. M. VAJDA**

Beograd, Kraljice Natalije ulica br. 68.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposlano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposlano: Petna jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . . . 40 helera
Bilješke: Petna jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

ZUBNI-ATELJE

J. SIDVERCA
DIPLOMIrani DENTIST
Beograd, Kralj Milana ul. 57.
Specijalista za vještačke zube u zlatu i kaučuku po najboljoj američkoj metodi. Izrada solidna. Materijal najbolje kakvoće. Prva od 8-12 i 2-6 sati po podne.

Dr. Gjurdje Jovanović, lekar cjelokopnog lekarstva, vrši privatnu praksu u ordinaciji. Za unutrašnje i dječije bolesti od 10^h do 12^h, poslije podne. Stan: Skopljanska ulica br. 12. 33082-1

Specijalista za kožne i venerične bolesti

Dr. Milivoje G. Cermanović prima od 1-3 poslije podne. Kralja Aleksandra ul. 84. 33312-1

Kupovine i prodaje
Poštanske marke

iz Bosne, Srbije, Austrije, vojne pošte, ratne i orijent-marke, kupujem u svakojakoj količini za najvišu cijenu. Ponude ili pošiljke na A. Weisz, Briefmarkenhandlung, Wien I Adlgasse 8. 940

RATLUKA
na više i manje, može se dobiti na stovarištu Jovana Hanauskog, poslastičarice, Glavna ul. 38, Kruševac. 33246-2

2 kreveta na prodaju
Daničeva ulica br. 6. Pallula parter lijevo. 33295-2

Ko ima dobar klavir
na prodaju, neka javi uređništvu pod znakom „Klavir 571“. 33294-2

Lovačko pseto
traži se za kupnju. Uplatiti u administraciji ovoga lista pod znakom „Jagdiund 573“. 33321-2

Kupio bih jednu
dobro očuvanu žensku samtoaletu, ma kako stare mode bila i jednu lalju za spršku nošnju. Uplatiti u uređništvu pod „Toaletes 574“. 33316-2

Na prodaju
5 vrata 3 rupe prozora, do 40 kv. m. ljutoga kamena lomljenog. Uplatiti Pozorišna ulica br. 40. 33318-2

TRAŽI SE ZA KUPNJU
briljantni prsten, ili kakvi drugi ženski bijeljanjski nakit. Uplatiti administraciju ovog lista pod znakom „Nakit 573“. 33315-2

Namještenja.
Traži se Električar
jedan radnik-majstor (Lindenarbeiter) za održavanje u redu vazdušne mreže električnoga postrojenja i za opravke instalacija u Valjevo. Ponude prima uprava Centrale, Valjevo. 33241-8

Gospođica
sa znanjem nemačkoga i hrvatsko-srpskoga jezika traži mjesto u kom uredi ili poduzetu. Mjesto može nastupiti odmah. Ponude u upravu pod „Mjesto 574“. 33289-3

Traži se bolja žena
ili djevojka za kućevni posao. Plaća dobra. Makletonska 5. Zubi — Atelje. 33303-3

Djevojka za dječju, koja umije i ostali kućevni posao a po malo razumije i njemački, prima se odmah u Kralja Aleksandra ulici 64. 33320-3

Djevojka za sav kućevni posao
može stupiti odmah, plaća dobra. Javiti se Miloša Velikog ulica broj 55. 33313-3

Stanovi.
Soba ukusno namještena sa zasebnim ulazom izdaje se odmah u ulici Brankova ul. 25. 33319-4

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Geneva, da dostavi Nikolji Diniću, glumcu, Solun. Dragi Nikola! Tvoje pismo pa i novac primila sam. Ja sam zdrava i nalazim se kod tetke. Slikala sam se i čim slike budu gotove poslaću ti. PIŠI MIKI da mi piše i da mi pošalje sliku, pa i ti tvoju. Mnogo te pozdravlja i vole tvoja žena Milica Todoro- rović, glumica, Staročkova 52, Beograd. 33262-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim javite moje mižu Lazaru Pantliću, hotelijeru iz Beograda, sada u Londonu, da sam zdrava, kao i Danica Katiopska i majka. Stalno smo u Nišu gde držim Belu kafanu. Njegov sam oglaš pročitala ovdje u Beogradu, gde se bavim malim poslom. Ništa mi ne piše za Aleksandra. Neka se javlja češće sa Aleksandrom. Za nas neka ne brine. Pisma i kartice neka upućuje na beogradska firmu Kukuljids i Sakeratidis. Vama zahvaljujem na ljubavnosti, a Lazar sa Aleksandrom neka primi mnogo pozdrava od svijta nas i od njegove Jelisavete L. Pantlić Knez Mihajla 32. 33264-8

Jovanu Premoviću Geneva, da dostavi direktnu izvezne banke. Molim vas pošaljite mi moje potraživanje kao činovnika banke, koje nisam primila od oktobra 1915. god., a koje mi je potrebno. Pošaljite na adresu gospođice Radmire Nikolić, Bitoljska 62, koja će meni dalje dostaviti. S poštovanjem Kosara Drašković, činovnik izvezne banke, Beograd. 33276-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim da izvestite Jagoša Pajevića nadzornika srpskih državnih željeznica, da mi je supruga Ruža rođjena Radešić, sa dječjom ziva i zdrava u Bosanskom Brodu. Neka se Jagoš javi preko gospođe Bose Janić, Beograd Makenzijska ulica 28. 33278-8

Jovanu Premoviću Geneva. Molim za novčanu pomoć. Moj brat Milan Jovanović, narednik 12 puka šumadijske divizije u poziva, nije kod kuće. Ja sam u oskudici. Pomoć nisam nikakvu primila. Molim za brzu novčanu pomoć. Spoznavanjem Hinka Jovanović, Dubljska ulica 64, Beograd. 33278-g-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Učtivo molim da me izvestite, da li je živ moj sin Mihajlo Stefanović iz Vel. Orašja, vojniki li čete, u bataljona, 8 pešaškog puka dunavske divizije u poziva, koji se do sada nije javio. Unapred blagodar, Kosta Stefanović, zemljodjelac iz Vel. Orašja. 33292-8

Bugarskom Crvenom Krstu. Molim za izveštaj je li živ moj muž Zivorad Gjurij, koji se je nalazio kao zarobljenik u Staroj Zagori još 16. jula 1916. god. i nikako se više ne javlja. Draginja Gjurij, Crabovica, Valjevo. A-2748-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Pošto sam se iz Kraljeva preselila u Beograd, to do danas još nisam primila novac, koji ste mi uredno slali koji mi moj sin Ljubiša Gilšić šalje preko vas. Molim da mi što prije ispošaljete na moju tačnu adresu: Milka M. Gilšić udova Miročka ul. br. 3, Beograd. 33297-8

Jovanu Premoviću, Geneva, za Borka Todorovića, direktora škopske trgovačke akademije. Molim, poradiće, da mi se odmah ispošlje do sada neprihvaćena plata, koju sam primala kao učiteljica akademije. Milica Vevojić, Smiljanjeva ul. 37, Beograd. 33309-8

Obitelj Marković, Aleksinac. Dragoljub Marković limar iz Beograda, javlja se svojoj familiji u Aleksinac, da je živ i zdrav. Njegovi neka se javi preko mene Mitar Jovanović, Miloša Velikog ulica 57. Beograd. 33304-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim dostavite slijedeće moje mižu Miloradu Radosavljeviću: Miloška, Božana, Milica i Vlada živi su i zdravi. Njegove dvije svojeručno pisane kartice dobismo. Mi smo poslali šest karata sa našim slikama. Molimo da nam se češće javlja. Vama blagodarna Boska Radosavljević, El. post Palanka, selo Trnovec Nr. 17. okrug Smederevo. 33300-8

Predsjedniku opštine Wlasinske, Wlasina. Molim vas, izvestite nas preko ovog lista za naše familije, jesu li svi živi i zdravi. Ne odbijamo pismo 10 meseci. Mnogo brijemo. Mi smo živi i zdravi. Ostajemo vam u napred blagodar, Stojmen Momčilović, Toma Mladenović, Milan Ilić i Jorgačije Dimitij svi iz Wlasine. A-2749-8

Jovanu Premoviću Geneva. Molim vas dostavite Svetislavu Isakoviću, inženjskom pukovniku ovo: molim vaz izvestite me šta je sa mojim sesrićem Milošem Jećincom, pešaškim kapetanom. On mi se već četiri mjeseca ne javlja. Ma kakav izvještaj dobili, molim da mi ga pošaljete. Unapred vam mnogo blagodar Danica P. Stefanović udova. Kragujevac, Viteška 2.

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim izvestite me, šta je sa mojim sinovima Krstom i Milanom Kostićem, koji mi se do sada ne javlja. Izvještaj pošaljite preko gospođice Nanike Kocić, Smiljanjeva ul. 37, Beograd. 33307-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim izvestite moga muža Željovina Nestorovića, da se sa dječjom nalazim u oskudici u Nišu da mi se odmah javi i novac mi pošalje preko gospođice Nanike Kocić, Beograd, Smiljanjeva ulica 37. 33308-8

Vladi Stojiljkoviću, Milanu Marjanoviću, Aci Diniću Geneva, i ostalima kojih se tiče. Od danas nemojte više ni u kom slučaju upućivati pištica i novac na našu adresu Milka Alfandary, Biser Petrović, Smederevo. 33298-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim vas poradiće mi za moju platu koju do sada nisam primila. Bili sam kao dijelnika u pošlansko-Telegraf, o-djeljenju. Unaprijed blagodar Leposava Lazarevićeva Janjicevo sokače br. 9, Beograd. 33305-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Anka Nedjeljka Afanasijeviča i ljubica žena Josifa Penića, profesora iz Štapa mole, da se njihovi muševi izvjesti, da su u oskudici. One su žive i zdrave i mole da im se odmah ispošlje novac preko Nanike Kocić, Smiljanjeva ulica 37., Beograd. 33306-8

OBJAVA KRALJEVSKE UGARSKA RAZREDNA LUTRIJA I. Lutrija.

Table with 4 columns: Razred, Ulog (Kruna), Datum vučenja, and Zgoditaka. Includes 1st, 2nd, 3rd, and 4th categories with amounts ranging from 60,000 to 40,000 kruna.

Table with 4 columns: Razred, Ulog (Kruna), Datum vučenja, and Zgoditaka. Includes 5th, 6th, and 7th categories with amounts ranging from 100,000 to 200 kruna.

Table with 4 columns: Razred, Ulog (Kruna), Datum vučenja, and Zgoditaka. Includes 8th, 9th, and 10th categories with amounts ranging from 1,000 to 3,000 kruna.

Obuća
ženske, muške i dječije.
Sandala, Papuča, Blokeja, anura i krema za obuću
prodaje na tuče i na par
Obućarska radnja Miloša Savića
Kolarčeva ul. br. 10. Beograd.

Nesrećne porodice: Todoro- vić, činiće u utorak 9. ov. mjeseca u kragujevačkoj staroj crkvi u 11. sati prije podne tro-godišnji pomen svojim premilim pokojnicima:
† Simi Todoro- viću kontroloru ministarstva narodne privrede i njegovom zetu
† Dragoljubu Markoviću pešaškim majoru.
Mole se rođaci i poznanici da prisustvuju ovom tužnom pomenu. 33304-8

Porodica braće Stamenkovića izvještava srod- nike i prijatelje, da će davati šesto-mjesečni parastos svome dobrom i nikad neprežaljenom
† Gjoki Sv. Stamenkoviću biv. bankaru ovdašnjem u utorak 16. ov. mj. u 11 sati prije podne u Sabornoj Crkvi.
Umoljavaju srodnike i prijatelje, da izvole prisustvovati ovom tužnom pomenu. Beograd, 12. oktobra 1917. Knjaz Mihajlova ulica br. 16. — Jevremova ulica br. 18. 33322

Ožalošćene porodice Miodraga A. Stamenkovi- ća, okr. šumara i Staniše Stanišića, škol.nadzor- nika izvještavaju srodnike, prijatelje i poznanike, da će njihovoj miloj i nikad neprežaljenoj
† Vukosavi M. Stamenkovički davati četrdeseto-dnevni pomen u utorak 3. oktobra u 10 sati prije podne u crkvi sv. Gjurdja. Kruševac, oktobra 1917. god. 33311

Slomljena srca od tuge i bola, javljam pri- jateljima i drugovima moga miloga i nepreža- ljenoga sina, da sam izvještana, da je moj je- dini sin
† Milorad (Mile) Milivojević djak narednik, činovnik Uprave Monopola umro od ratnih napora pri povlačenju srpske voj- ske, u Podgorici 17. decembra 1915. god. Izvještavam da ću u subotu 13. ov. mj. činiti četrdeseto-dnevni i polu-godišnji pomen, u crkvi sv. Save u 10 sati prije podne. Beograd, 10. oktobra 1917. god. Zorina ulica 8. Neulješna do groba majka Darinka Milivojević 33317

Porodica Radojlović, davaće šestomjesečni pomen svojim ne prežaljenim pokojnicima:
† Jeleni P. Radojlović i Radoju P. Radojloviću načelniku pošte i telegrafa u ponedjeljak 15. ovog mjeseca u 11 sati prije podne u Sabornoj Crkvi.
Umoljavaju se srodnici, prijatelji i poznanici da izvole prisustvovati ovom tužnom pomenu. Beograd, 12. oktobra 1917. god. Jugovića ulica 2. 33302

S bolom u duši izvještavam prijatelje i poznanike, da se obistinio crni glas — za- ista sam izgubila za navek moga dobrog muža — jedinog brata i ujaka
† Dragomira R. Dragojevića brigadnika.
Sad sam tek izvještana, da je moj ple- meniti muž preminuo 6. novembra 1916. god. u Solunu, u tudjini, daleko od svoje kuće. Beograd, oktobra 1917. god. Stan: Knez Mihajlova 8.
Ožalošćeni: supruga Ruža Dragojević; sestra Julka A. Zivanović; sestrići: Mi- odrag i Ljubomir i sestrićina Draginja. 33290

Moja draga mila, vjerna i uzor supruga; naša premila, dobra i nježna mati; naša draga i dobra sestra
† VIDOSAVA
preminu poslije teškog bolovanja danas u 9 sati prije podne u 46-oj godini svog života. Pogreb drage nam i mile naše Vidosave biće u četvrtak 10. t. m. u 10 sati prije podne. Javljajući ovu po nas tužnu vijest našim prijateljima i rođacima, molimo ih za učešće u ispračaju naše mile Vidosave do njene vječne kuće. 9. Oktobra 1917. Palanka. 33286
Ožalošćeni: suprug: Pera D. Arand, elović; sinovi: Radomir, Dimitrije, Jovan i Miloš kćeri: Sojče, Ljubica, Jelena i Vera; braća: Raja Pavlović, stalni član narodnog pozorišta Ranković, trg.; sestre: Jelena D. Popovića profesora; Anka M. Nenadićeva kaf.; Draga Dragoljub P. A. Strbića, adv. i Milica Lj. Petrovića pukovnika sa ostalom rodbinom.

Stampom čar. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.